TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. liepos 6 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Valstybės pagalba — Reglamentas (EB) Nr. 800/2008 — Bendroji išimtis — Taikymo sritis — 1 straipsnio 6 dalies c punktas — 1 straipsnio 7 dalies c punktas — Sąvoka „sunkum[ų] patirianti įmonė“ — Sąvoka „kolektyvinio nemokumo procedūra“ — Valstybės pagalbą pagal Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) regioninę veiklos programą gavusi bendrovė, kuriai vėliau buvo leista sudaryti susitarimą su kreditoriais tęsti įmonės veiklą — Pagalbos atšaukimas — Pareiga grąžinti pervestą avansą“

Byloje C-245/16

dėl *Tribunale amministrativo regionale per le Marche* (Markės regiono administracinis teismas, Italija) 2016 m. kovo 4 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2016 m. balandžio 28 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Nerea SpA

prieš

Regione Marche,

dalyvaujant

Banca del Mezzogiorno – Mediocredito Centrale SpA,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai M. Vilaras (pranešėjas), J. Malenovský, M. Safjan ir D. Šváby,

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Regione Marche*, atstovaujamo advokato L. Di Ianni,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocati dello Stato* C. Colelli ir M. Capolupo,

* Proceso kalba: italų.

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

— Europos Komisijos, atstovaujamos D. Recchia ir A. Bouchagiar,

susipažinęs su 2017 m. balandžio 5 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 800/2008, skelbiančio tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties [107 ir 108] straipsnius (Bendrosios išimties reglamentas) (OL L 214, 2008, p. 3), 1 straipsnio 7 dalies c punkto aiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Nerea SpA* ginčą su *Regione Marche* (Markės regionas, Italija) dėl *Nerea* suteiktos valstybės pagalbos pagal Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) regioninę veiksmų programą (toliau – RVP) panaikinimo dėl to, kad šiai bendrovei taikoma susitarimo su kreditoriais tęsti įmonės veiklą apsauga.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Reglamento Nr. 800/2008 15 ir 36 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(15) Pagalba, suteikta sunkum[ų] patiriančioms įmonėms, kaip apibrėžta Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkum[ų] patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti [(OL C 244, 2004, p. 2)], turėtų būti vertinama vadovaujantis tomis gairėmis, siekiant užkirsti kelią jų apėjimui. Todėl pagalba tokioms įmonėms neturėtų patekti į šio reglamento taikymo sritį. Siekiant sumažinti valstybių narių administracinę naštą, į šio reglamento taikymo sritį patenkančią pagalbą skiriant [mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ)], turėtų būti supaprastinta sunkum[ų] patiriančios įmonės sąvokos apibrėžtis, palyginti su minėtose gairėse vartojama apibrėžtimi. Be to, prieš mažiau nei trejus metus įsisteigusios (MVĮ) neturėtų būti laikomos kaip patiriančios sunkum[ų] per šį laikotarpį taikant šį reglamentą, nebent remiantis jos šalies teisės aktuose nustatytais kriterijais, jai gali būti taikoma kolektyvinė nemokumo procedūra. Tokie supaprastinimai neturėtų pažeisti šių MVĮ teisės pagal minėtas gaires gauti pagalbą, kuriai netaikomas šis reglamentas, ir neturėtų pažeisti didelių įmonių vertinimo kaip sunkum[ų] patiriančių įmonių pagal šį reglamentą, kurioms toliau visa apimtimi taikoma tose gairėse pateikta apibrėžtis.

<…>

(36) Laikantis principų, reglamentuojančių pagalbą, kaip apibrėžta [SESV Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje], pagalba turėtų būti laikoma suteikta tuo metu, kai gavėjas pagal nacionalinį teisinį režimą įgyja juridinę teisę gauti tokią pagalbą.“

4 Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 6 ir 7 dalyse numatyta:

„6. Šis reglamentas netaikomas:

<…>

c) pagalbai sunkumų patiriančioms įmonėms.

7. Taikant 6 dalies c punktą MVĮ laikoma sunkum[ų] patiriančia įmone, jei ji tenkina šias sąlygas:

<…>

c) bet kurios rūšies bendrovė, jei, remiantis jos šalies teisės aktuose nustatytais kriterijais, prieš ją gali būti pradėta vykdyti kolektyvinė nemokumo procedūra.“

Taikant šį reglamentą prieš mažiau nei trejus metus įsisteigusi [įmonė] nelaikoma patiriančia sunkum[ų] per šį laikotarpį, nebent ji atitinka pirmos pastraipos c punkte nustatytą sąlygą.“

5 Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos sunkum[ų] patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL C 244, 2004, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 322; toliau – gairės) 9–11 punktuose nustatyta:

„9. Bendrijoje nėra bendrai naudojamo sunkum[ų] patiriančios įmonės apibrėžimo. Tačiau šiose gairėse Komisija laiko sunkum[ų] patiriančia įmone tokią įmonę, kuri nei naudodamasi savo ištekliais, nei savininkų, akcininkų ar kreditorių lėšomis nesugeba sumažinti nuostolių, kurie, institucijoms neįsikišus, artimiausiu arba vidutinės trukmės laikotarpiu beveik neabejotinai priverstų ją nutraukti veiklą.

10. Šiose gairėse sunkum[ų] patiriančia įmone laikoma įmonė apskritai, nepriklausomai nuo jos dydžio:
a) ribotos turtinės atsakomybės bendrovė, jei ji yra praradusi daugiau kaip pusę savo registruoto kapitalo ir daugiau kaip vieną ketvirtadalį to kapitalo – per pastaruosius 12 mėnesių, arba
b) bendrovė, kurios nors keletas narių turi neribotą turtinę atsakomybę už bendrovės skolą, kai prarasta daugiau nei pusė bendrovės ataskaitose nurodyto kapitalo ir daugiau kaip vienas ketvirtadalis to kapitalo – per pastaruosius 12 mėnesių, arba
c) bet kurios rūšies bendrovė, jei, remiantis jos šalies teisės aktuose nustatytais kriterijais, prieš ją gali būti pradėta vykdyti kolektyvinė nemokumo procedūra.“

11. Net jei nėra 10 punkte nurodytų aplinkybių, įmonė vis tiek gali būti laikoma patiriančia sunkum[ų], ypač, jei jai būdingi įprasti sunkum[ų] patiriančios įmonės bruožai, pvz., augantys nuostoliai, mažėjanti apyvarta, didėjančios atsargos, pajėgumų perteklius, mažėjantys grynųjų pinigų srautai, augančios skolos, didėjančios palūkanos ir mažėjanti arba nulinė grynojo turto vertė. Ypač sudėtingais atvejais įmonė gali jau būti nemoki arba jai gali būti pradėta kolektyvinė nemokumo procedūra. Pastaruoju atveju šios gairės taikomos bet kokiai tokios procedūros metu suteiktai pagalbai, kuri leidžia įmonei tęsti veiklą. Bet kuriuo atveju, sunkum[ų] patiriančiai įmonei gali būti teikiama pagalba tik tada, jei akivaizdu, kad savo ištekliais arba savininkų ar akcininkų lėšomis ar sutelkus rinkos išteklius ji negali atsigauti.“

Italijos teisė

6 Susitarimo su kreditoriais institutas, įskaitant susitarimą siekiant tęsti įmonės veiklą, yra susitarimo su kreditoriais rūšis ir jį reglamentuoja pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms taikomos 1942 m. kovo 16 d. *Regio Decreto n. 267 – Disciplina del fallimento, del concordato preventivo, dell'amministrazione controllata e della liquidazione coatta amministrativa* (Karaliaus dekretas Nr. 267 dėl bankroto, susitarimo su kreditoriais, prižiūrimo administravimo ir priverstinio administracinio likvidavimo reglamentavimo) (GURI, Nr. 81, 1942 m. balandžio 6 d.) (toliau – Bankroto įstatymas) redakcijos 160–186a straipsniai.

7 Bankroto įstatymo 160 straipsnyje „Procedūros taikymo sąlygos“ nustatyta:

„Kritinėje padėtyje atsidūręs verslininkas gali pasiūlyti savo kreditoriams remiantis planu sudaryti susitarimą. <…>

Pirmoje pastraipoje nustatytais tikslais kritinė padėtis taip pat apima nemokumą. <…>“

8 Bankroto įstatymo 161 straipsnyje „Prašymas leisti sudaryti susitarimą su kreditoriais“ nustatyta:

„Skolininko pasirašytas prašymas leisti sudaryti susitarimą su kreditoriais pateikiamas kartu su ieškiniu vietos, kurioje įmonė turi pagrindinę buveinę, teismui <…>.“

9 Bankroto įstatymo 186a straipsnyje („Susitarimas su kreditoriais tęsti įmonės veiklą“) nustatyta:

„Kai 161 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytame susitarimo plane numatyta, kad skolininkas tęs įmonės veiklą, perleis veikiančios įmonės veiklą arba veikiančią įmonę vienai ar daugiau bendrovių, įskaitant naujai įsteigtas, taikomos šio straipsnio nuostatos. Plane taip pat gali būti numatytas įmonės veiklai nebūtino turto pardavimas.

Šiame straipsnyje numatytais atvejais:

a) 161 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytame plane turi būti pateikta išlaidų ir pajamų, susijusių su susitarimo su kreditoriais plane numatytu įmonės veiklos pratęsimu, būtinų finansinių išteklių ir susijusios išlaidų padengimo tvarkos analizė;

b) 161 straipsnio 3 dalyje nurodyta eksperto ataskaita turi patvirtinti, kad susitarimo su kreditoriais tęsti įmonės veiklą plane numatytas įmonės veiklos pratęsimas geriausiai atitinka kreditorių interesus;

c) nepažeidžiant 160 straipsnio 2 dalies, nuostatų plane gali būti numatytas mokėjimų privilegijuotiems kreditoriams ar kreditoriams, kurių reikalavimai užtikrinti įkeitimu ar hipoteka, sustabdymas ne daugiau kaip vieniems metams nuo teismo sprendimo, kuriuo patvirtinamas susitarimas su kreditoriais, priėmimo datos, išskyrus atvejus, kai būtų priimtas sprendimas dėl turto ar teisių, kuriems taikomos garantijos, likvidavimas. Tokiais atvejais šias pirmumo teises turintys kreditoriai neturi teisės balsuoti.

Nepažeidžiant 169a straipsnio nuostatų, ieškinio pateikimo dieną vykdomos sutartys, taip pat sudarytos su viešojo administravimo įstaigomis, nenutraukiamos dėl pradėtos procedūros. Galimi kitokie susitarimai negalioja. Leidus sudaryti susitarimą su kreditoriais nedraudžiama toliau vykdyti viešojo pirkimo sutarčių, jeigu 67 straipsnyje nurodytas skolininko paskirtas ekspertas patvirtina, kad tai atitinka planą ir įmonė yra pagrįstai pajėgi jas įvykdyti. Jeigu įvykdyti teisės aktuose nustatyti reikalavimai, toliau vykdyti tas sutartis taip pat gali įmonės veiklos ar atskirų veiklos rūšių perėmėjas ar įgijėjas, kuriam perleidžiamos sutartys. Perleidimo ar perdavimo momentu paskirtas teisėjas panaikina atitinkamas registracijas ir registro nuorašus.

Pateikus ieškinį, leidimą dalyvauti viešojo pirkimo sutarčių sudarymo procedūrose turi suteikti teismas, gavęs teismo paskirto administratoriaus, jeigu toks yra paskirtas, nuomonę; jeigu administratorius nėra paskirtas, sprendžia teismas.

Leidus sudaryti susitarimą su kreditoriais nedraudžiama dalyvauti viešojo pirkimo sutarčių sudarymo procedūrose, jeigu įmonė vykstant viešųjų pirkimų konkursui pateikia:

a) 67 straipsnio 3 dalies d punkte nustatytus reikalavimus atitinkančio eksperto ataskaitą, patvirtinančią, kad tokie įmonės veiksmai atitinka planą ir įmonė yra pagrįstai pajėgi įvykdyti sutartį;

b) viešojo pirkimo sutarčių sudarymui nustatytus bendruosius, finansinius, techninius, ekonominius ir kokybės reikalavimus atitinkančio kito ūkio subjekto, kuris įsipareigojo konkurso dalyviui ir perkančiajai organizacijai sutarties galiojimo laikotarpiu skirti viešojo pirkimo sutarčiai vykdyti reikalingas lėšas ir pakeisti įmonę, kuriai teikiama pagalba, jeigu ši bankrutuotų vykstant konkursui ar pasirašius sutartį ar dėl bet kurios kitos priežasties nebegalėtų tinkamai vykdyti viešojo pirkimo sutarties, deklaraciją. Taikomas 2006 m. balandžio 12 d. [*Decreto legislativo n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE* (Įstatyminis dekretas Nr. 163 – Vadovaujantis direktyvomis 2004/17/EB ir 2004/18/EB patvirtintas 2006 m. balandžio 12 d. Viešojo darbų, paslaugų ir prekių pirkimo kodeksas (GURI Nr. 100, 2006 m. gegužės 2 d.)] 49 straipsnis.

Nepažeidžiant paskutinės pastraipos nuostatų, susitarimą su kreditoriais sudariusi įmonė gali dalyvauti konkurse kaip laikinosios įmonių grupės narė, jeigu jai nesuteikiamos pagrindinės įmonės funkcijos ir bet kuriuo atveju – jei kitoms laikinajai įmonių grupei priklausančioms įmonėms netaikomos kolektyvinės procedūros. Tokiu atveju 4 dalies b punkte nustatytą deklaraciją gali pateikti laikinajai įmonių grupei priklausantis ūkio subjektas.

Jeigu vykstant remiantis šiuo straipsniu pradėtai procedūrai įmonės veikla nutrūksta arba yra akivaizdžiai žalinga kreditoriams, teismas imasi veiksmų pagal 173 straipsnį. Tai neatima iš skolininko galimybės pakeisti susitarimo su kreditoriais sudarymo pasiūlymą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

10 2010 m. lapkričio 9 d. Markės regionas patvirtino skelbimą apie pirkimą ir formas, susijusias su Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) RVP „Markės regionas 2007–2013 m.“ priemonės 1.2.1.05.01 vykdymu; šią priemonę Europos Komisija patvirtino 2007 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. 3986.

11 2011 m. balandžio 13 d. *Nerea* pateikė prašymą suteikti pagalbą pagal šią RVP. 2012 m. kovo 20 d. sprendimu Markės regionas jai suteikė 144 052,58 EUR pagalbą reikalavimus atitinkančioms išlaidoms, sudarančioms 665 262,91 EUR, padengti. *Nerea* prašymu tarpininkaujanti bendrovė *MedioCredito Centrale S.p.A* (toliau – MCC) pervedė 50 % pagalbos avansą – 72 026,29 EUR.

12 2013 m. lapkričio 18 d. *Nerea*, panaudojusi investiciją, kuri yra šios finansinės pagalbos dalykas, pateikė išlaidų finansinę ataskaitą ir kartu paprašė išmokėti likusią pagalbos dalį.

13 2013 m. gruodžio 24 d. *Nerea* pateikė prašymą leisti sudaryti susitarimą su kreditoriais tęsti įmonės veiklą *Tribunale di Macerata* (Mačeratos teismas, Italija). 2014 m. spalio 15 d. sprendimu, paskelbtu 2014 m. spalio 23 d., šis teismas pradėjo susitarimo su kreditoriais sudarymo procedūrą.

14 2015 m. vasario 11 d. MCC pranešė *Nerea* apie sprendimą atšaukti Markės regiono suteiktos finansinės pagalbos procedūrą. Šios procedūros pradėjimas buvo grindžiamas tuo, jog *Nerea* nebeatitinka skelbimo apie pirkimą 1 straipsnyje ir 20 straipsnio h punkte nustatytų finansavimo reikalavimų dėl to, kad jai pradėta taikyti susitarimo su kreditoriais tęsti įmonės veiklą procedūra.

15 2015 m. kovo 5 d. *Nerea* pateikė pastabas ir paprašė panaikinti atšaukimo procedūrą.

16 2015 m. kovo 20 d. laišku MCC patvirtino *Nerea*, kad susitarimo su kreditoriais tęsti įmonės veiklą procedūros dėl jos pradėjimas remiantis Reglamento 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punktu yra viena iš priežasčių, dėl kurios jai negalima skirti finansinės pagalbos.

17 2015 m. gegužės 11 d. Markės regionas atšaukė *Nerea* suteiktą finansinę pagalbą ir pareikalavo grąžinti jau pervestą 72 026,29 EUR dydžio avansą kartu su 4 997,93 EUR palūkanų suma.

18 Tuomet *Nerea* kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą su ieškiniu dėl šių sprendimų, nurodydama, be kita ko, RVP, Reglamento 800/2008 1 straipsnio 7 dalies ir gero administravimo principo pažeidimą.

19 Šiomis aplinkybėmis *Tribunale amministrativo regionale per le Marche* (Markės regiono administracinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Pirmiausia, ar Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punktas susijęs tik su tomis procedūromis, kurias savo nuožiūra gali pradėti valstybių narių administracinės ir teisminės institucijos (Italijoje, pavyzdžiui, bankroto procedūra), ar ir su tomis procedūromis, kurios gali būti pradėtos tik suinteresuotam verslininkui pateikus prašymą (kaip antai nacionalinėje teisėje numatyta susitarimo su kreditoriais procedūra), nes šiame straipsnyje nurodyta, jog įmonei „gali būti taikoma“ kolektyvinė nemokumo procedūra?

2. Jeigu Teisingumo Teismas manytų, kad Reglamentas Nr. 800/2008 susijęs su visomis kolektyvinėmis procedūromis, ar, kalbant konkrečiai apie Karaliaus dekreto Nr. 267/1942 186a straipsnyje nustatytą susitarimo su kreditoriais tęsti įmonės veiklą institutą, Reglamento Nr. 800/20080 1 straipsnio 7 dalies c punktas turėtų būti aiškinamas taip, kad, esant prielaidoms taikyti kolektyvinę procedūrą verslininkui, kuris siekia gauti pagalbą iš struktūrinių fondų, draudžiama suteikti finansavimą arba nacionalinę pagalbą administruojanti įstaiga įpareigojama atšaukti jau skirtą finansavimą, ar, priešingai, reikia konkrečiai patikrinti sunkum[ų] patiriančios įmonės padėtį, atsižvelgiant, pavyzdžiui, į procedūros pradžios datą, verslininko prisiimtų įsipareigojimų laikymąsi ir bet kurią kitą svarbią aplinkybę?“

Dėl prejudicinių klausimų

20 Iš karto reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo prašo išaiškinti Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punktą tiek, kiek jis susijęs su ginču, dėl kurio į jį buvo kreiptasi; jame *Nerea* – valstybės pagalbą pagal Markės regionui skirtą RVP gavusi įmonė – ginčija pareigą remiantis šia nuostata grąžinti pagalbos sumą ir sumokėti pagal ją apskaičiuotas palūkanas, motyvuodama tuo, kad po to, kai ši pagalba buvo suteikta, ji pateikė prašymą leisti pasinaudoti susitarimu su kreditoriais tęsti įmonės veiklą.

Dėl pirmojo klausimo

21 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad jame nustatyta sąvoka „kolektyvinė nemokumo procedūra“ apima tik procedūras, kurias valstybių narių administracinė ar teisminė institucija gali pradėti savo iniciatyva, ar ji vis dėlto taip pat apima procedūras, kurios gali būti pradėtos įmonės iniciatyva.

22 Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad šis klausimas pateiktas atsižvelgiant į pagrindinėje byloje nagrinėjamos kolektyvinės nemokumo procedūros, t. y. Bankroto įstatyme numatyto susitarimo su kreditoriais tęsti įmonės veiklą, kurią pagal suinteresuotos įmonės prašymą pradeda kompetentingas teismas, specifiką.

23 Iš tiesų, jei sąvoka „kolektyvinė nemokumo procedūra“ būtų aiškinama kaip susijusi tik su kompetentingo teismo iniciatyva pradėtomis procedūromis, ji neapimtų susitarimo su kreditoriais tęsti įmonės veiklą, todėl Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 6 ir 7 dalys būtų netaikomos *Nerea* atvejui.

24 Šiuo klausimu primintina, kad pagal Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 6 dalies c punktą jis netaikomas sunkum[ų] patiriančioms įmonėms teikiamai pagalbai. Šio reglamento 15 konstatuojamoje dalyje nustatyta, kad pagalba, suteikta sunkum[ų] patiriančioms įmonėms, turėtų būti vertinama vadovaujantis gairėmis, siekiant užkirsti kelią jų apėjimui.

25 Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punkte numatyta, kad MVĮ laikoma sunkum[ų] patiriančia įmone, jei pagal jai taikomą nacionalinę teisę ji tenkina kolektyvinės nemokumo procedūros taikymo kriterijus.

26 Taigi šioje nuostatoje, kiek tai susiję su kriterijų, kuriuos įvykdžius MVĮ taikoma kolektyvinė nemokumo procedūra, nustatymu, daroma nuoroda į nacionalinę teisę.

27 Vis dėlto reikia pažymėti, kad nei šioje, nei jokioje kitoje Reglamento Nr. 800/2008 nuostatoje nedaroma skirtumo tarp skirtingų kolektyvinio nemokumo procedūrų, kurios taikomos skirtingose nacionalinėse teisinėse sistemose, pagal tai, ar jos pradedamos valstybių narių administracinės, ar teisminės institucijos, ar įmonės iniciatyva.

28 Taigi, nors Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punkte daroma nuoroda į „kriterijus“, kuriuos įvykdžius gali būti pradėta kolektyvinė nemokumo procedūra, vis dėlto ši nuostata negali būti aiškinama taip, kad ji taikoma tik prieš įmones pradėtoms procedūroms, bet netaikoma procedūroms, pradėtoms pačios įmonės iniciatyva.

29 Taigi Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad jame nustatyta sąvoka „kolektyvinė nemokumo procedūra“ apima visas nacionalinėje teisėje numatytas įmonių kolektyvinio nemokumo procedūras, pradėtas nacionalinės administracinės ar teisminės institucijos arba suinteresuotos įmonės iniciatyva.

Dėl antrojo klausimo

30 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad to, jog įmonė tenkina kolektyvinio nemokumo procedūros taikymo kriterijus, pakanka, kad pagal šį reglamentą nebūtų leista suteikti valstybės pagalbos, o jeigu ji jau buvo suteikta, įpareigojama ją atšaukti, ar vis dėlto šiuo tikslu turi būti konkrečiai įrodyta, jog įmonė patiria sunkumų.

31 Šiuo klausimu primintina, kad pagal Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 6 dalies c punktą šis reglamentas netaikomas pagalbai, kuri buvo suteikta sunkum[ų] patiriančioms įmonėms, t. y. pirmiausia įmonėms, kurios, vadovaujantis Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punktu, pagal joms taikomą nacionalinę teisę tenkina kolektyvinio nemokumo procedūros taikymo kriterijus.

32 Kaip matyti iš Reglamento Nr. 800/2008 36 konstatuojamosios dalies, pagalba, kaip ji apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje, turėtų būti laikoma suteikta tuo metu, kai gavėjas pagal nacionalinį teisinį režimą įgyja juridinę teisę gauti tokią pagalbą.

33 Kaip savo išvados 71 punkte iš esmės pažymėjo generalinis advokatas, būtent šiuo momentu, atsižvelgiant į Reglamente Nr. 800/2008 nustatytas sąlygas, turi būti vertinama įmonės atitiktis pagalbos suteikimo sąlygoms (šiuo klausimu žr. 2013 m. kovo 21 d. Sprendimo *Magdeburger Mühlenwerke*, C-129/12, EU:C:2013:200, 40 punktą).

34 Be to, primintina, kad iš Reglamento Nr. 800/2008 15 konstatuojamosios dalies išplaukia, kad apibrėžimas to, kas turi būti laikoma „sunkum[ų] patiriančia įmone“, turi būti supaprastintas, palyginti su gairėse vartojamu apibrėžimu, siekiant sumažinti valstybėms narėms tenkančią administracinę naštą, kai jos MVĮ suteikia pagalbą, kuriai taikomas šis reglamentas. Todėl šio reglamento 1 straipsnio 7 dalyje perimami gairių 10 punkte, bet neperimami 11 punkte nustatytos sąvokos „sunkum[ų] patirianti įmonė“ elementai.

35 Taigi, šiam supaprastinimo tikslui būtų prieštaraujama, jeigu valstybių narių kompetentingos institucijos, pagal Reglamentą Nr. 800/2008 spręsdamos, ar suteikti valstybės pagalbą įmonei, būtų įpareigotos pačios vertindamos jos atitiktį pagalbos suteikimo reikalavimams konkrečiai įvertinti ir tai, ar ji patiria sunkumų.

36 Be to, minėto reglamento 1 straipsnio 7 dalies c punktas minėtas institucijas įpareigoja ne atlikti savarankišką konkrečios įmonės situacijos tyrimą, o tik užtikrinti, kad pagal šį reglamentą pagalba nebūtų suteikta įmonei, kuri tenkina kolektyvinio nemokumo procedūros taikymo kriterijus.

37 Darytina išvada, kad tokia įmonė, kokia yra *Nerea*, kuri pagalbos suteikimo dieną netenkino jai taikomoje nacionalinėje teisėje nustatytų kolektyvinio nemokumo procedūros taikymo kriterijų (tai turi nustatyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), negali būti laikoma sunkum[ų] patiriančia įmone, kuriai taikoma Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 6 dalis.

38 Taip pat darytina išvada, kad, laikantis Reglamento Nr. 800/2008, pirmiausia – šio reglamento 1 straipsnio 6 dalies neigiamos sąlygos, pagal kurią jis netaikomas sunkum[ų] patiriančioms įmonėms, įmonei suteikta pagalba negali būti atšaukta tik remiantis motyvu, jog šiai įmonei kolektyvinio nemokumo procedūra buvo pradėta taikyti po to, kai jai buvo suteikta pagalba.

39 Taigi Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad to, jog įmonė pagal nacionalinę teisę tenkina kolektyvinio nemokumo procedūros taikymo kriterijus (tai turi nustatyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), pakanka, siekiant užkirsti kelią tam, kad valstybės pagalba jai būtų suteikta pagal šį reglamentą, arba, jeigu tokia pagalba jau buvo suteikta, konstatuoti, kad pagal minėtą reglamentą ji negalėjo būti suteikta, jeigu šie kriterijai buvo tenkinami tą dieną, kurią minėta pagalba buvo suteikta. Kita vertus, laikantis Reglamento Nr. 800/2008, pirmiausia jo 1 straipsnio 6 dalies, įmonei suteikta pagalba negali būti atšaukta vien dėl to, jog šiai įmonei po to, kai pagalba jau buvo suteikta, buvo taikoma kolektyvinio nemokumo procedūra.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

40 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 800/2008, skelbiančio tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties [107 ir 108] straipsnius (Bendrosios išimties reglamentas), 1 straipsnio 7 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad jame**

numatyta sąvoka „kolektyvinė nemokumo procedūra“ apima visas nacionalinėje teisėje numatytas įmonių kolektyvinio nemokumo procedūras, pradėtas nacionalinės administracinės ar teisminės institucijos arba suinteresuotos įmonės iniciatyva.

2. **Reglamento Nr. 800/2008 1 straipsnio 7 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad to, jog įmonė pagal nacionalinę teisę tenkina kolektyvinio nemokumo procedūros taikymo kriterijus (tai turi nustatyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), pakanka, siekiant užkirsti kelią tam, kad valstybės pagalba jai būtų suteikta pagal šį reglamentą, arba, jeigu tokia pagalba jau buvo suteikta, konstatuoti, kad pagal minėtą reglamentą ji negalėjo būti suteikta, jeigu šie kriterijai buvo tenkinami tą dieną, kurią minėta pagalba buvo suteikta. Kita vertus, laikantis Reglamento Nr. 800/2008, pirmiausia jo 1 straipsnio 6 dalies, įmonei suteikta pagalba negali būti atšaukta vien dėl to, jog šiai įmonei po to, kai pagalba jau buvo suteikta, buvo taikoma kolektyvinio nemokumo procedūra.**

Parašai.